

AMNESTY INTERNATIONAL

PUBLIC STATEMENT

3 พฤษภาคม 2558

AI Index: ASA 39/1585/2015

ประเทศไทย: เปิดโอกาสให้มีเสรีภาพสื่อและปล่อยตัวนักโทษทางความคิด

ในโอกาสวันเสรีภาพสื่อโลก (World Press Freedom Day) ปี 2558 แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลเรียกร้องให้ทางการไทยยกเลิกมาตรการปิดกั้นสื่อ ยกเลิกข้อหา และปล่อยตัวผู้ตีพิมพ์และนักข่าวที่ถูกลงโทษเพียงเพราะการใช้สิทธิที่จะมีเสรีภาพในการแสดงออกอย่างสงบ เพื่อให้สอดคล้องกับพันธกรณีตามกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights-ICCPR)

ในปีที่ผ่านมา มีมาตรการปิดกั้นสื่อโดยพลการและมีการส่งลงโทษผู้ทำงานด้านสื่อในประเทศไทยเพิ่มขึ้นเป็นอย่างมาก ภายหลังจากการประกาศกฎอัยการศึกเมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2557 และการยึดอำนาจในอีกสองวันต่อมา ทาง

กองทัพได้ออกคำสั่งตามอำนาจกฎอัยการศึก ปิดกั้นการทำงานของสื่ออย่างกว้างขวาง และห้ามไม่ให้มีการเผยแพร่ข้อมูลหลายประเภท รวมทั้งข้อมูลที่มีลักษณะวิพากษ์วิจารณ์กองทัพ ทางการอ้างว่าจำเป็นต้องมีมาตรการปิดกั้นสื่อเหล่านี้ และต้องเซ็นเซอร์ “ข้อมูลที่ถูกบิดเบือน” ทั้งนี้เพื่อไม่ให้เกิดความเข้าใจผิดในหมู่ประชาชน และเพื่อปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์

แม้จะยกเลิกกฎอัยการศึกอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 1 เมษายน 2558 กองทัพยังคงมีอำนาจมากมาย รวมทั้งการสั่งปิดสื่อชนิดต่าง ๆ และกำหนดบทลงโทษกรณี “สร้างความสับสน ยั่วยุ ปลุกปั่นให้เกิดความขัดแย้ง และสร้างความแตกแยกในหมู่ประชาชน”

การสอดส่องและเซ็นเซอร์รายงานข่าวของสื่อ ทั้งที่มีลักษณะวิพากษ์วิจารณ์ต่อรัฐบาลคณะปัจจุบัน และสถาบันพระมหากษัตริย์ เป็นไปอย่างเข้มงวดมากขึ้น ทางการยังคงสั่งพักใบอนุญาตหรือสั่งปิดสถานีโทรทัศน์หรือวิทยุ และข่มขู่บังคับให้สื่อยุติการเผยแพร่ข่าว มีการส่งเจ้าหน้าที่ทหารไปยังสถานีเพื่อตรวจค้นและยุติการทำงาน

ในระหว่างปี 2557 มีผู้สื่อข่าวออนไลน์และผู้จัดรายการวิทยุถูกตัดสินว่ามีความผิด และรับโทษจำคุก ภายหลังจากพิจารณาคดีที่ไม่เป็นธรรมในศาลทหาร ซึ่งจำเลยไม่สามารถอุทธรณ์คดีได้ และถูกศาลสั่ง

จำคุกเป็นเวลาสิบปี เนื่องจากการแสดงออกอย่างสงบ หรือการเผยแพร่ความเห็นที่ถูกละเมิดว่าเป็นการวิพากษ์วิจารณ์สถาบันพระมหากษัตริย์ ผู้ทำงานด้านสื่อที่ถูกสั่งฟ้องในข้อหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพหรือการละเมิดมาตรา 112 ของประมวลกฎหมายอาญา มักได้รับโทษจำคุกเป็นเวลานาน และมักไม่ได้รับการประกันตัวตลอดกระบวนการยุติธรรม และถูกควบคุมตัวระหว่างการไต่สวนคดีเป็นเวลาหลายปี ทางกรมองว่ากระทำของพวกเขาคือการกระทำที่ร้ายแรงและเป็นความผิดด้านความมั่นคง เป็นเหตุให้ปฏิเสธคำขอประกันตัว และห้ามไม่ให้ผู้สังเกตการณ์เข้าร่วมในการพิจารณาคดี

สมยศ พุกกะเวส เป็นบรรณาธิการและเป็นนักโทษทางความคิด ถูกควบคุมตัวมาตั้งแต่ถูกจับกุมเมื่อวันที่ 30 เมษายน 2554 ในเดือนกันยายน 2557 ศาลอุทธรณ์พิพากษายืนให้จำคุกเขาเป็นเวลาสิบปี เนื่องจากตีพิมพ์เผยแพร่บทความในนิตยสาร "Voice of Taksin" ซึ่งเขาเป็นบรรณาธิการ แต่ไม่ได้เป็นผู้เขียน บทความทั้งสองชิ้น เป็นเรื่องแต่งเกี่ยวกับพระราชานักการเมืองซึ่งไม่ได้ระบุว่าเป็นใคร ทางกรมปฏิเสธไม่ให้เขาประกันตัว 16 ครั้ง รวมทั้งคำขอครั้งสุดท้ายเมื่อเดือนพฤศจิกายน 2557 ที่ผ่านมา

Alan Morison บรรณาธิการ และชุตินา สีดาเสถียร นักข่าวของเว็บไซต์ "ภูเก็ตหวาน" (Phuketwan) อาจต้องถูกจำคุกเป็นเวลาสองปีตามความผิดต่อพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 เนื่องจากการนำข่าวของสำนักข่าวรอยเตอร์ มาลงพิมพ์ซ้ำในเว็บไซต์ โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับการค้ามนุษย์

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลเรียกร้องให้ทางการไทยยกเลิกมาตรการปิดกั้นสื่อโดยพลการและอย่างกว้างขวางทั้งหมด เปิดให้มีการแสดงออกอย่างสงบของกลุ่มการเมืองฝ่ายตรงข้ามกับรัฐบาล การวิพากษ์วิจารณ์และการแสดงความคิดเห็นด้วย และให้ยกเลิกข้อหาและปล่อยตัวผู้ถูกตั้งข้อหา ถูกควบคุมตัว หรือถูกคุมขังเพียงเพราะการใช้สิทธิที่จะมีเสรีภาพในการแสดงออกอย่างสงบ